

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 46

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 3. desember 1949

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

23 Árg.

REIN LUFT Í GRØNLANDSMÁLINUM

Hevur nakar hoyrt láturligari enn tá ið »Dagbl.«, málagn fólkkaflokksins, hevur greina-stubba, har tað skinnhalgað krevur reina luft í grønlandsmálinum, samstundis sum tæð illgitur P. M. Dam at hava verið við til onkra nýskipan í Grønlandi, sum ikki er Føroyingum holl. Og so er hetta rumbliflokkablað í grønlandsmálinum so stívrent fyri ikki at siga frekt, at tað krevur P. M. Dam at leggja kortini á borðið, so Føroyingar kunnu siggja, hvat ið hann hevur verið við til.

P. M. Dam hevur lagt kort síni á borðið. Tað var tað fyrsta hann gjörði, tá ið hann kom aftur. Landsstýrið og lögtingið fingi við tað sama eina gjølla frágreiðing frá honum við fullfíggjaðum uppskoti og tilmæli viðvíkjandi teim fyrstu tiløk-unum, hann meinti ið áttu at verða gjörd haruppi.

Tað sum nevndin, ið varð send aftaná Dam, er komin fram við, er beinleiðis uppafurtak av tí, ið hann legði fram fyri tingið við undantak av uppskotinum um eitt fiskamjòls-virki í samband við flakavirki, sum nevndin ikki hevði við.

Nevndin hevði so stalt einki at siga út yvir tað sum Dam longu hevði sagt. Ein aðalmunur var og er tó millum Dam og nevndini.

Nevndin skjýtur upp á at út-hygja Müllers Føroyingahavn, ið vil siga tað sama sum, at tað megu ganga fleiri ár, áðrenn farið kann verða undir at byggja nakað virki á landi, meðan P. M. Dam við meirilutanum av øllum fiskimonnum, ið hava verið uppi í Grønlandi, aftanfyrir seg mælir til at nýta ta sonevndu »Norð-mannshavnina«, hvarið atlegg-ingarviðurskiftini eru góð frá náttúrunnar hond, og hvar ið slættlendi finnst beinavegin at byggja á uttan nakra fyrireik-ingarspreiðing og slætting.

Vónandi verður tingið at duga at arbeiða sakligt og skjótt í grønlandsmálinum uttan at lata

seg ávirka av teirri dagblaðsku »psykuni«, ið er fyrri alt at vera imóti, um tað er so, at Dam skal fáa rætt í síni metan.

At Dam er 100 pst. á rættari-leið í grønlandsmálinum kann eingin ivi vera í.

Tingið fer tí ikki skeivt at fylgja honum í hansara ávisan, hvussu grønlandsmálið skal vera loyst.

— Men »Dagblaðsliðið« sum einans hevur rumblað í grønlandsmálinum, ja, sum enn tá streyk tað av stevnuskra síni, og sum við kvettingarpolitikki sínum kundi stongt okkum úti í Grønlandi — tað sómir tí best at dripa hövur og tuga.

Tað grettur ikki, at grønlands-spurningurin er hin vónrikasti spurningur hjá Føroyingum í dag. Men tað grettur heldur ikki, at um »Dagblaðsliðið« hevði vunnið, vóru Føroyingar uttan fyri hesar vónir í dag.

Hetta eiga allir Føroyingar at gera sær greitt.

USA

Í ymsum av tey stóru amer-ikansku kolabrotunum hava arbeiðararnir stóran part av ár-inum verið úti í so stórum ar-beiðssteðgi, at teir tilsamans í ár bert hava arbeitt 160 dagar hvør. Hvør teirra hevur vegna ar-beiðssteðg mist 1200 dollars. Eftir at teir hava arbeitt eina stutta tíð eru teir aftur í hesi vikuni givnir uppát og hava byrjað streiku.

ITALIA

Kommunistisku arbeiðara-felögin í Italiu bóðu hósdagin limir sínar geva uppát at arbeiða í 24 tímar sum mótmæli móti tí harðskapi, politíið skal hava sýnt arbeiðarunum. — Hóast javnaðarmenn ráddu frá at steðga, og hóast tey arbeiðara-felög, har javnaðarmenn hava meirluta, arbeiðdu, var arbeiðs-steðgurin kortini so munandi, at ymsa staðni í landinum varð framleiðsla og samferðsla at kalla lamd.

NOREG

Lange, úttanríkisráðharri Nor-egs, hevur sagt einum amerík-anskum blaðmanni frá, at hann ikki trýr, Noreg kann halda seg uttanfyri eitt stórmakts-kriggj. Heldur ikki heldur hann, at tað kundi verða landinum gjørligt at halda seg uttanveltað. Noreg má tí av fullum alvi gera seg út við nútímans vápn-um. Tað hevði verið landinum ógjørligt at fingið til vega tann pening, ið til hetta krevst, um ikki USA hjálpti tí við peningi.

Formannsval

Í hesum mánaðinum fer fram formannsval í Føroya Fiski-mannafelag, og upptalt skal vera fyri árslok. Evni til hetta val eru núverandi formaður felags-ins Dánjal Klein, Gjógv, og Já-kup í Jákupsstovu, Sörvági.

»Føroyar í Svøríki«

eitur fyrilestur, ið hr. Stig Ras-mussen helt í gjárvöldið í Sjon-leikarhúsinum.

ÍSFIKA-SØLAN

	cwt.	£
1. Nýpuberg	1.034	2.505
7. Ósi	342	1.013
Hoyvik	223	687
8. Vestmanna	293	937
fl. f. Róan	160	519
flutt	74	224
Eystnes	320	993
8. Fagriklettur	317	1.111
12. Skálaberg	1.376	1.211
14. Krosssteinur	2.127	5.144
Gullfinnur	2.123	6.759
25. Saksaberg	254	952
Rivuklettur	28	159
29. Vestmanna	474	1.639
	9.675	23.854

APOTEKARI JUUL

gevur Føroya lögtingi eitt spark áðrenn hann fer av landinum.

At lögtingið yvirtók apotekið sum sermál, fall fólkið væl yvir-hövrur. Eingin hugsaði sær ann-að, enn at lögtingið eisini yvir-tók apotekshúsið.

Men hvat hendir?

Meðan lögtingið viðger og samráðist um, hvussu húsið skal verða fingið, selur apotek-arin húsið til ein privatmann.

Hesin atburður apotekarans er so ljótur, at hann má verða átaladur á hægsta staði, og rætt var, um hesin maður, ið ber seg so ljótt at, sleppur frá at reka apotekaravirki eisini niðri í Danmark.

Atlantssáttmálin

Úttanríkisráðharrarnir fyri tey 12 londini, ið hava undirskrivað Atlantssáttmálan, hava í hesi vikuni hildið fundir í París. Til umrøðu hevur verið verjan av norðuratlantshavi.

Í kvøld kl. 7

hevur slökkiliðið í Havn fram-sýning. Kynt verður bryggjubál á Vaglinum, og so kemur hin gamla kgl. handils spreytan skrumlandi, síðan koma vogn-arnir, ið keyptir vórðu 1933 og síðst kemur brandbilurin. Har verður so goyst vatn á bálið við øllum hesum ymsu slökkitólum, so ein og hvør, ið nærindis er staddur, kann vænta sær karm. — Síðst verður, um umstøður eru til tað, eldur settur á olju-tunnur úti í ánni, og skulu tær verða sløktar við skúmsproyt-unum.

**Nýggir haldarar
fáa blaðið ókeypis
henda mánaðin
Gerist haldarar nú!**